

Het missiehuis

Carys Davies bij Meulenhoff

West
Het missiehuis

meulenhoff.nl

Carys Davies

Het missiehuis

Vertaald door Nicolette Hoekmeijer

ROMAN

MEULENHOF

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

De vertaler en de uitgeverij ontvingen voor deze vertaling
een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds

ISBN 978-90-290-9401-6

ISBN 978-94-023-1615-5 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *The Mission House*

Omslagontwerp: Anna Green, bewerkt voor de Neder-
landse editie door Pinta Grafische Producties

Auteursfoto: © Jonathan Bean

Zetwerk: Text & Image, Assen

© 2020, Carys Davies, TK

First published by Scribner

Translation rights arranged by The Clegg Agency, Inc., USA

© 2021 Nederlandse vertaling Nicolette Hoekmeijer en
Meulenhoff Boekery bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt
door middel van druk, fotokopie, internet of op welke an-
dere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toe-
stemming van de uitgever.

Voor Michael

1

Hoe hoger ze kwamen, hoe koeler de lucht werd; tegen de tijd dat ze halverwege waren, was het tintelend fris. ‘God-dank,’ zei Byrd, die met diepe teugen het briesje bij het openstaande raam inademde. Toen de *padre* vroeg wat hem hierheen had gevoerd, naar de heuvels, zei Byrd – en het voelde als de waarheid: ‘Het weer.’

Bij Modern Stores kocht hij melk en Nescafé en een pakje Highfield Premium Tea, een uitzonderlijk duur potje Hartley’s frambozenjam, twee eieren in een papieren zakje en iets wat rook en oogde als een bananenmuffin, waar hij de volgende ochtend mee wilde ontbijten.

De *padre* had hem verteld over een kortere weg, die rechtstreeks vanuit het drukke stadje naar de pastorie op de heuvel achter de kerk liep, en vanaf het hoge trottoir bij Modern Stores kon hij de witte torenspits zien van de kerk, die als een kompasnaald in de mist priemde, hoog boven het rommelige patroon van daken, met dakpannen of golfplaten, en zwierige, licht deinende boomtoppen.

‘Daar,’ zei hij hardop, omdat het geruststellend was om te zien waar hij precies naartoe ging. Met zijn boodschappen en zijn strohoed in de hand en zijn koffer achter zich aan slepend over het wegdek vol gaten, liep hij verder tot hij bij de brede betonnen treden was gekomen waar de *padre* het over had gehad. Daar ging hij omhoog. Links van hem een groepje vrouwen in felgekleurde kleren, die in de

aarde hakten met kleine, scherpe werktuigen die glinsterden in het flauwe zonlicht. Vrij plotseling, precies zoals de padre had gezegd, kwamen de treden uit op een steile weg die boven de stad langs liep, precies op de plek waar zich een doorgang zonder hek bevond, met aan weerszijden dichte begroeiing; rechts van hem een krakkemikkig bordje: HIER WAAKT DE HOND.

Byrd liep onder een druipend bladerdak over een oprit van rode aarde die vol plassen stond.

Nergens een spoor te bekennen van een hond, en al evenmin van de padre. Maar het huisje stond er wel, in de tuin naast de pastorie, precies zoals de padre had gezegd, de deur uitnodigend op een kier.

Wat was hij moe!

Wat was hij uitgeput na weken over de vlakten te hebben geworven: de tempels en de stoffige musea, de eindeloze hotelkamers, de ongemakkelijke nachten die hij in bussen en treinen had doorgebracht, het afschuwelijke getoeter van de motorriksjabe bestuurders, de ondraaglijke hitte.

Aan het begin van zijn reis was het allemaal vrij aardig gegaan. In zijn hotel naast het Deense fort in Trankebar had er een aangenaam briesje gestaan, afkomstig uit de Golf van Bengalen. Wanneer hij midden in de nacht uit het raam keek, zag hij her en der op het water lichtjes van vissersboten, als gevallen sterren. 's Ochtends werd hij bediend door obers in een gesteven, wit jasje en met een paarse hoofdtooi, en hij kreeg zijn thee geserveerd in een zilveren pot. Zijn slaapkamer was een grote weelde van kussens met lovertjes en schitterende kleden, en wanneer hij langs de kust slenterde waar de vissers hun mooie witte netten aan het boeten waren, leek het alsof ze in kleermakerszit op een wolkendek zaten.

Maar het hotel was duurder geweest dan hij zich kon veroorloven (duurder dan een hotel in dit land naar zijn mening zou mogen zijn) en hij was verder gereisd langs de kust, naar Pondicherry, maar ook in Pondicherry waren de hotels duur geweest, en hij had zich genoodzaakt gezien nog verder te gaan. Een maand lang had hij heen en weer gereisd tussen verschillende steden in het binnenland, maar waar hij ook kwam, overal krioelde het van de mensen en de auto's en de scooters, een ondraaglijke combinatie van fel licht en herrie, gebel en gerinkel en onophoudelijk getoeter, ronkende motoren, stoom en rook en dieseldampen, de trottoirs voor de belwinkels en krantenkiosken vergeven van de straatventers, die luidkeels hun groenten en fruit aanprezen; hij had zich langs mannen in sierlijke gewaden gewurmd en langs mannen in een wit overhemd met een donkere broek en een aktetas in de hand, langs vrouwen in spijkerbroek en vrouwen in een glinsterende sari, kinderen met glimmend gepoetste schoenen of kinderen die helemaal geen schoenen hadden. Het was overweldigend. Hij vond de kreupele bedelaars weerzinwekkend en angstaanjagend en hij haastte zich langs hen met zijn koffer, biddend dat ze niet naar zijn enkel of de zoom van zijn korte broek zouden grijpen. En los van dat alles was er nog de hitte.

Maar nu was hij hier, en hoewel het ook een en al herrie en bedrijvigheid was geweest toen hij door de stad liep, kwam deze plaats hem voor als een mildere versie van alles wat hij op de vlakte had meegemaakt, en het mooiste was nog wel dat hij niet langer zweette.

In de koelte van de avond liep hij door de kleine, vierkante kamers van het huisje: een woonkamer met een haard en een ets van een Schots loch, een mooie, ronde

tafel, in de hoek een groene koelkast; een soort veranda met aan drie kanten glas, waar een bureau stond en een opmerkelijk grote stoel, zoals bij de tandarts; een slaapkamer met een smal tweepersoonsbed en op de muur erboven een geborduurde tekst: *ik zal uw schild zijn, uw rots, uw verlosser*; een badkamer met een wc en een wasbak en een grote roze plastic emmer die als prullenbak diende; een keuken met een blauwe gasfles en een tweepits fornuis, nog een wasbak en een paar planken die onlangs waren bekleed met schoon krantenpapier. Ideal Pigeon, stond er in zwarte letters op het witte email van het fornuis.

‘Zeker niet onaardig,’ zei hij hardop.

Hij kookte de eieren en zette een kop thee. Hij pakte zijn spullen uit en schoof zijn koffer onder het bed. Hij liep nogmaals door alle kamers, sloot de openstaande ramen en deed alle gordijnen dicht. Hij kon zich nauwelijks iets gezelligers voorstellen.

In de keuken bracht hij een pan water aan de kook, en daarna nog twee, totdat er genoeg heet water in de roze emmer in de badkamer zat om erin te kunnen gaan staan en zich te wassen. Om zijn middel zat nog een zoutkorst van het zweet dat zich daar in de hitte van de ochtend had verzameld en dat was opgedroogd toen de trein de koelere berglucht bereikte. Het was een genot om die korst onder zijn natte spons te zien oplossen en verdwijnen. En daarna nog de sensatie van zijn pyjama, die hij niet meer had gedragen sinds hij van huis was vertrokken.

Het was al laat toen hij de kleren zag van de andere man, die slap aan een gevorkt haakje aan de achterkant van de slaapkamerdeur hingen. De deur had opengestaan, tegen de muur, maar toen hij hem dichtdeed zag hij ze: een

rood-blauw geruit overhemd en een donkere broek met veel zakken; een muts met oorkleppen en een pompon. Hij stond ervan te kijken wat het met hem deed – dat hij er wat voor had gegeven als ze er niet hadden gehangen; dat hij dit, nog maar een paar uur na zijn komst, als zijn huisje beschouwde.

Hij duwde de deur terug tegen de muur zodat de kleren van de afwezige missionaris weer uit het zicht verdwenen.

Op zijn kussen lag een kruik in een wollen huls en hij overwoog nog een pan water op te zetten om hem te vullen, maar inmiddels was hij eigenlijk veel te moe en dus kroop hij maar in het smalle tweepersoonsbed en liet zijn hoofd op het koele kussen rusten. Hij las nog even, maar al snel vielen zijn ogen dicht en het laatste wat hij dacht voordat hij in slaap viel, was dat hij enorm had geboft dat hij en de padre in Mettupalayam in dezelfde coupé waren gestapt; geboft dat ze met elkaar in gesprek waren geraakt na zijn hartgrondige ‘Goddank!’ toen het, halverwege de reis omhoog, wat koeler werd; hoe fortuinlijk dat dit huisje, in deze mooie, zij het enigszins verwaarloosde en overwoekerde tuin, leegstond en beschikbaar was.

2

Op het station had de padre afscheid genomen van mister Hilary Byrd, waarna ze ieder huns weegs waren gegaan, mister Byrd naar Modern Stores om inkopen te doen, de padre naar de pastorie om het huisje in gereedheid te brengen voor zijn komst.

Toen hij de kleden had uitgeklopt en een spreij en een kruik op het bed had gelegd, knijpers aan de metalen waslijnen had gehangen, nieuwe kranten op de planken in de keuken had gelegd, droge takken in de haard had gedaan en een zak melk in de kleine groene koelkast in de woonkamer had gelegd, ging de padre op het stenen trapje voor het huis zitten en zei tegen Ooly, de hond, dat ze een gast zouden krijgen.

De oren van de hond gingen even heen en weer. Aan de rand van de tuin ruisten de bladeren van de eucalyptusboom en het begon te miezeren. De druppeltjes daalden neer op het hoofd van de padre en op de hond, die in een oude gootsteen lag. Om haar heen vormde zich een roestkleurig poeltje, maar dat leek ze geen punt te vinden. Ze bleef liggen waar ze lag, haar lange hals op de rand van de gootsteen, en keek met haar donkere, waterige ogen naar de andere kant van de tuin, tot voorbij de waterstruik en de bananenboom en de Dorothy Perkins-roos, naar de oprit vol kuilen en de ingang zonder hek en de weg, alsof dit het eerste nieuwtje in lange tijd was dat haar interesseerde.

3

In de dagen die volgden, bezocht Byrd de stad.

Hij ging naar de botanische tuinen en naar het meer. Hij bracht een bezoek aan de King Star Chocolate Shop en kocht een pond Fruit & Nut, vacuüm verpakt in geseald zilverpapier. Hij vulde zijn voorraden aan op de markt en bij Modern Stores. Hij lunchte in Hotel Nazri. Hij liep door het sieradendistrict. Hij bracht een bezoek aan de bibliotheek en aan Higginbotham's, de bekende boekwinkel. Bij de bank tegenover de belastingdienst wisselde hij zijn geld en bij de CTR Salon liet hij zijn haar knippen en keek hij naar een cricketwedstrijd op de kleine televisie die hoog aan de muur was bevestigd, en overal waar hij kwam was alles zoals het ook op de vlakte was geweest, tegelijkertijd vreemd en vertrouwd, voorspelbaar en verrassend; makkelijk te volgen en niet te begrijpen. Veel mensen spraken Engels, maar veel ook niet. Sommige kranten waren in het Engels, maar de meeste niet. Sommige gebouwen deden hem aan thuis denken, maar veel ook niet.

In het Global Internet Café stelde hij een e-mail op voor zijn zus Wyn, vol details en sfeertekeningen, en met het verhaal over zijn fortuinlijke ontmoeting met de padre, waardoor hij uiteindelijk in het huisje was beland, en toen de e-mail klaar was stuurde hij hem haar, als een zoenoffer.

Hij was totaal niet voorbereid geweest op de plakkerige,

drukkende hitte van de vlakten. Hij had het gevoel gehad alsof hij langzaam werd gebraden en regelmatig bedropen met het zweet dat permanent op zijn bleke lijf parelde. Uiteindelijk had hij zich gewonnen gegeven. Hij had zich een week lang niet buiten gewaagd; was in zijn hotelkamer gebleven, met de ronddraaiende plafondventilator en de airco, totdat hij op een avond naar de bar was gegaan en daar een groep Duitse toeristen had horen praten over een trage blauwe trein met raampjes van bewerkt glas, die hem van de zinderende braadpan van de vlakten naar de koele lucht van de bergen zou brengen. De volgende ochtend had hij zijn koffer gepakt en een taxi naar Mettupalayam genomen, en om zeven uur had hij op zijn gereserveerde stoel gezeten, hoog boven het kronkelende spoor, en had hij in de diepte een bruine rivier tussen grote keien en kleinere, afgebroken stukken rots door zien stromen.

Hij genoot steeds meer van zijn huisje.

Hij had weer inkopen gedaan, bij Modern Stores en op de markt, en al zijn potten en doosjes stonden netjes op de met krantenpapier beklede planken in zijn keuken; zijn fruit en groente had hij opgeborgen in het oranje plastic rekje naast het Ideal Pigeon-fornuis; zijn boeken in een stapel op zijn bureau, zijn pyjama onder zijn kussen. Door het raam van de veranda-achtige kamer aan de voorkant kon hij de hele vallei overzien, tot ver voorbij de stad, tot aan de in mist gehulde bossen en met thee begroeide hellingen aan de overkant.

Hij genoot ook van de tuin van de pastorie – de combinatie van vertrouwd en exotisch: rabarber en veelkleurige asters, schildpadbloemen en leeuwenbekken, vlier en duizendschoon, en dat alles tussen bananenbomen en eu-

calyptusbomen en een reusachtige, bijna plastic ogende groene struik met enorme rode bloemen waarvan Wyn wellicht de naam zou weten, maar die hij niet kon thuisbrengen.

Het enige irritante was de zwarte hond. Op de dag van zijn aankomst was ze hem niet opgevallen, maar ze lag vrijwel de hele tijd in een witte gootsteen op de grond naast het stookhuis achter de pastorie. De enige keer dat hij het dier had zien bewegen was toen ze uit de gootsteen was gekomen en achter hem aan naar de deur van zijn huisje was gelopen, alsof ze verwachtte mee naar binnen te mogen.

De padre zelf kwam en ging stilletjes en onopvallend. Byrd zag hem meestal 's ochtends, wanneer hij op pad ging op een oude motor met achterop een reserveband in een hoes van beige vinyl, met daarop de tekst *Padre Andrew*.

Hij en zijn broers waren allemaal vernoemd naar apostelen, zei de padre opgewekt toen hij Hilary Byrd naar de reserveband zag kijken. Ze waren gedoopt in de Immanuel-kerk in Coimbatore – hun vader had daar op het postkantoor gewerkt. ‘Mijn oudste broer heet Thaddeus. De andere twee heten James en Philip. Thaddeus is inmiddels overleden. De andere twee wonen in Chennai. Ik ben de enige van ons drieën die priester is geworden.’

Hij was klein en dik en heel donker, kaal en oud, en gewoonlijk ging hij net zo gekleed als op de dag van hun eerste ontmoeting, met een te grote fleece muts en een groen jack; een lange broek en een sjaal om zijn nek geknoopt, als een sneeuwpop. Byrd vond hem een beetje op Paddington Bear lijken.

‘Voelt u zich al een beetje thuis, mister Byrd, sir?’ vroeg

hij na een paar dagen vanaf het zadel van zijn motor bij de hekloze ingang, toen hij terugkwam en Byrd net wegging. 'Ja!' zei Byrd. Hij genoot heel erg van zijn huisje, hij genoot van de stad. Er was van alles wat hij niet begreep, maar desondanks voelde hij zich er heel erg thuis.

De padre hield zijn hoofd een beetje schuin. Hij leek blij – nee, het was meer dan dat. Hij leek verrukt, alsof niets hem gelukkiger kon maken dan het feit dat meneer Hilary Byrd zijn draai had gevonden en genoot van de stad en zich er heel erg thuis voelde. Misschien had mister Byrd wel zin, zei hij, om een keertje in de pastorie te komen eten? Morgen misschien? Als hij dat leuk zou vinden?

Byrd zei dat hij graag zou komen eten.

De padre straalde en klapte in zijn handen. Hij leek bijna te exploderen van geluk.

'Mooi. Ik laat het Priscilla weten.'

En weg was hij, hobbelen over de rode oprit vol gaten die naar de voordeur van de pastorie voerde.

Byrd zag hem de standaard van zijn motor uitklappen en in het huis verdwijnen.

Priscilla?

Hij had niet geweten dat er nog iemand was. Hij had gedacht dat hij alleen was met de padre en de hond.

4

Op de dag dat Byrd op het station was aangekomen hadden alle motorriksjabestuurders naar hem staan roepen. *Sir! Sir!* Ze hadden het druipende blauwe zeil van hun kleine zwart-gele voertuig weggeslagen en gebaard dat hij in hun klamme, gammele karretje moest plaatsnemen.

Een van hen – een kleine, oude, wanhopig uitzierende man in een joggingbroek en een fladderend hemd – was zijn kant op gekomen, met vastberaden, licht voorovergebogen pas, en begon al tegen hem te praten. *Sir!* Byrd had een stap naar achteren gedaan. Zijn hand ging, instinctief, even naar de nylon moneybelt om zijn middel. Vreselijk zoals die mensen hem tegelijkertijd een schuldgevoel bezorgden en angst aanjoegen. Hij zou willen dat hij met de padre mee was gegaan – hij zou willen dat hij niet had gezegd dat hij eerst nog wat inkopen wilde doen en dan zelf naar de pastorie zou komen. Hij stak zijn kin naar voren en richtte zijn blik op de witte torenspits van de kerk, die niet al te ver weg was. Die zou hem de weg wijzen, had de padre gezegd. Desondanks voelde, en rook, hij de aanwezigheid van de oude man – vlakbij, iets links van hem. *Sir, alstublieft.* Aan de rand van Byrds blikveld verschenen donkere, gerimpelde handen met korte, als in gebed in elkaar gevouwen vingers, geklemd om een mapje met gebarsten en verbleekte foto's. Toen hij zijn blik naar beneden richtte zag hij een paar vieze voeten, eentje met een

zwarte slipper en de andere met een rode plastic muil. Vlak naast Byrds hoofd klonk een zangerige, onderdanige stem. ‘Botanische tuin, sir. Het meer. Theeplantage. Savoy Hotel. King Star Chocolate Shop. Renbaan. Vijfhonderd roepie. Hele dag. Sir, alstublieft.’

Als hij met Wyn was geweest, zou zij nu met grote passen tussen al die lijven door zijn gelopen, zou ze zich een weg hebben gebaand door het gedrang, *pardon, pardon* prevelend, tot ze een betrouwbaar iemand had gevonden om hen via een paar winkels naar de pastorie te brengen. Ze zou glimlachend zijn teruggekomen, zijn arm hebben gepakt en hebben gezegd: ‘Deze kant op, Hilary, deze kant op.’ Ze zou iedereen op afstand hebben gehouden die meende dat Hilary Byrd het spoor bijster was, niet goed wist wat hij hier in de heuvels kwam doen; iedereen die meende hem zomaar bij de smalle pols te kunnen pakken om hem mee te tronen door de overvolle straten, of naar de bossen waar het wemelde van de acacia en eucalyptus. Maar Wyn was niet bij hem en Byrd voelde zich tamelijk alleen en hij was nogal bang te worden meegetrokken in iets wat hij niet wilde; te worden meegenomen naar een plek waar hij niet naartoe wilde. Het was hem overal overkomen, keer op keer: tijdens zijn ongemakkelijke en doellose reis over de verzengende vlakten had hij zich in Chennai, Tiruchirappalli en Thanjavur door gretige en volhardende mannen allerlei taxi’s en motorriksja’s in laten lokken – had hij zich door hen naar ontelbare winkels en tempels en paleizen laten brengen waar hij helemaal niet naartoe wilde, waarna ze meer geld vroegen dan hij wilde betalen.

Geen oogcontact maken met bestuurders van motorriksja’s, stond er in zijn reisgids. Zodra je oogcontact maakt,

ben je verloren. Het was waar. Op de vlakten was hij keer op keer in de fout gegaan.

‘Sir, toe,’ zei de stem. ‘Ik smeed u. Alstublieft.’

5

Het eten bestond uit een grote vis met een enge kop, *sambar*, *dosa's* en een schaal *fryums*, die de padre het allerlekkerst leek te vinden – hij werkte vrijwel uitsluitend de veelkleurige snacks naar binnen terwijl Byrd zijn aandacht probeerde te richten op de vis en de rijst.

Aan het begin was er even een ongemakkelijk moment geweest – Byrd die zonder enige aarzeling op het eten aanviel zodra dat voor zijn neus werd gezet, de padre die zijn handen vouwde voor een kort gebed.

‘Neem me niet kwalijk,’ wist Byrd met een mond vol vis uit te brengen, maar de padre glimlachte slechts en maakte een handgebaar, alsof hij duidelijk wilde maken dat het niet erg was, al hield hij wel zijn hoofd schuin en vroeg op dezelfde vriendelijke, nieuwsgierige toon waarop hij in de trein had gevraagd wat Byrd naar de heuvels voerde: ‘U bent christen, sir?’

Byrd schudde zijn hoofd, met zijn mond nog vol, slikte. ‘God, nee, nee... Ik bedoel: nee. Sorry. Nee.’

Hij bloosde, hij voelde het bloed naar de wortels van zijn dunne haar stromen. Het was geen moment bij hem opgekomen dat er van hem verwacht zou worden dat hij gelovig was; dat de padre er misschien van uit was gegaan; dat het een voorwaarde was om in het fijne missiehuisje te mogen verblijven.

Hij begon te ratelen. ‘Nou ja, ik bedoel, ik ging vroeger

natuurlijk wel naar de kerk maar als u vraagt of ik christen ben, nee, dat niet. Helaas niet, vrees ik. Het spijt me als ik...' maar de padre viel hem in de rede. Hij zei dat Hilary Byrd er niet mee hoefde te zitten, het was niet belangrijk, hij was gewoon nieuwsgierig, hij wilde zich nergens mee bemoeien.

Gedurende de rest van de maaltijd kwam Priscilla om de zoveel tijd even binnen. Ze zette vers water neer en vulde de schaal met fryums bij voor de padre. Ze ruimde de borden af en verdween en keerde weer terug met een bord vol limmetjes, in partjes gesneden en besprenkeld met zout. Ze kwam en ze ging en terwijl Byrd en de padre zaten te eten en te praten betrapte Byrd zichzelf er zo nu en dan op dat hij naar haar keek.

Ze was klein, rond de een meter vijftig, en ze leek een jaar of twintig, misschien iets ouder, moeilijk te zeggen. De huid van haar gezicht was donker, zelfs nog donkerder dan die van de padre, en ze droeg een stevige leren schoen aan haar rechterbeen. Toen Byrd haar aankeek, keek zij strak naar haar handen en zag hij dat ze geen duimen had.

6

's Avonds, in zijn hutje aan de rivier, schreef Jamshed, de oude man, in een ruitjeschrift dat hij bij Higginbotham's had gekocht, in het Engels de belangrijke gebeurtenissen van die dag op. Hij was trots op zijn Engels en oefende het wanneer hij maar kon.

Die avond beschreef hij, op een nieuwe bladzijde en af en toe bladerend in het vuistdikke Collins-woordenboek dat hij van zijn oude vriend Prem had gekregen, hoe hij net als anders naar het station van het bergspoor was gegaan om op de trage blauwe trein te wachten. Hoe hij de nieuwe toeristen en de nieuwe weldoeners uit de kaartverkoop hal de straat op had zien lopen. Hoe de jongere bestuurders op hen af waren gedoken, zoals gewoonlijk, waardoor er uiteindelijk nauwelijks nog toeristen en weldoeners waren overgebleven.

Een dikke vrouw, (schreef hij) groot als een huis.

Een gezin met rode tassen. Een moeder, een vader, een meisje, een jongen.

Twee grote hippies misschien net zo oud als Ravi maar zonder Ravi's snor en zijn speciale kapsel. Alleen paardenstaart, baard.

Dikke vrouw, gezin, grote hippies, ze zeggen allemaal NEE!

Ze hadden zich allemaal haastig langs hem gewurmd en waren in de voertuigen van de andere chauffeurs gestapt. En toen was de kille, onvriendelijke man op het toneel verschenen.

Lang en mager als een eucalyptusboom, zijn strohoed als een groot, nutteloos blad aan zijn hand bungelend. Misschien een toerist, misschien een weldoener, moeilijk te zeggen.

De man was roerloos blijven staan. Stijf als een lat had hij langs zijn enorme neus naar de chauffeurs gekeken, die elkaar verdrongen, en naar de rij gele voertuigen in de straat.

‘Sir! Sir!’ had Jamshed geroepen, terwijl hij wilde dat de andere chauffeurs niet ook ‘Sir! Sir!’ riepen. Hij was haastig dichterbij geschuifeld, vervloekte het geluid dat zijn oude slipper en zijn lelijke kapotte muil maakten.

Hij had honger en hij dacht aan de onnozele belofte die hij zijn malle neef Ravi had gedaan.

Hij zag het uitpuilende geldbuideltje om het middel van de lange man, bij de taille van zijn lange, theekleurige short. ‘Sir!’ had hij nog een keer geroepen, terwijl hij het mapje met foto’s uit het borstzakje van zijn WORLD CLASS-hemd haalde en wilde dat de foto’s niet zo saai en vergeeld waren, wilde dat het plastic van het mapje niet zo aan de foto’s gekleefd zat, waardoor het leek alsof de attracties waren verzwolgen door de zee – de botanische tuinen en de Assembly Rooms en het Savoy Hotel, de renbaan en de chocolaterie en de Highfield theeplantage. Hij had op het mapje gespuugd en het opgewreven met een puntje van zijn afgedragen hemd, had boven de andere chauffeurs uit geschreeuwd: ‘Sir! Sir! Alstublieft! Deze kant op! Kom! Maar vijfhonderd roepie, hele dag! Toe, sir!’

Maar de arrogante, onvriendelijke buitenlander had zijn enorme neus de lucht in gestoken en zijn knokige elleboog in Jamsheds borstkas gepriemd. Hij was met het wieltje van zijn koffer over Jamsheds onbeschermd voet gereden en met grote stappen de straat overgestoken, waarna hij was opgegaan in de zee van mensen aan de overkant.

De oude chauffeur liet zijn ballpoint even boven het ruitjespapier rusten, wist niet goed wat hij verder nog moest schrijven. Hij stak de punt van de pen weer in het blauwe plastic dopje; aarzelde. Zag weer de dikke moneybelt voor zich en het langwerpige, gespannen gezicht van de man, zijn nutteloze hoed en zware koffer. Hij haalde het dopje weer van de pen en hield hem boven het papier; hij wilde nog meer schrijven over de lange, onvriendelijke buitenlander maar hij wist niet goed wat hij precies wilde zeggen.

Die nacht sliep hij onrustig. De volgende ochtend, bij de rivier, waste hij zijn broek en hemd en spreidde ze uit op het golfplaten dak van zijn hut om te drogen voordat het weer zou gaan regenen. Hij haalde een lapje over zijn slipper en zijn rode muil en sloeg zijn dagboek open, zag weer het langwerpige, gespannen gelaat voor zich van de man met de dikke moneybelt. Hij wist nog altijd niet wat hij had willen schrijven toen hij zijn schrift uiteindelijk dichtsloeg om te gaan slapen, maar alles afwegende dacht hij dat het iets had moeten zijn als: *Morgen: op zoek naar kille onvriendelijke man.*

De hele nacht hadden er beelden van de lange vreemde deling door zijn woelige slaap en zijn korte, onderbroken dromen gespookt – heldere, gedetailleerde beelden waar-